

та креативних здібностей у дошкільників із вадами зору. Під час проведення експериментального дослідження були проаналізовані показники констатувального тестування креативності: легкість, продуктивність, гнучкість, здатність до швидкого переключення, оригінальність, своєрідність творчого мислення, незвичайність, точність, стійкість, логічність мислення. Повторне, контрольне діагностування показало, що в результаті проведенних занять з конструювання, у дітей значно покращилися ці здібності, результати дослідження представлені у таблиці, та у додатках.

У результаті конструювання, діти набули продуктивних та пізнавальних умінь, їхні дії характеризувалися високою активністю та самостійністю мислення. Вони навчилися у багатьох випадках не пасувати перед труднощами, докладати зусиль для точного відтворення способу дій, створювати вироби, які повністю відповідали поставленим умовам, самостійно обирати деталі для виготовлення конструкції різної складності. Також нами було вивчено практичний стан навчання й виховання дітей з вадами зору, в умовах спеціалізованого дошкільного закладу «Ромашка» в процесі педагогічного спостереження, бесіди з батьками та іншими фахівцями.

Ми спромоглись знайти відповідь на запитання, що є першочерговим? Вроджена обдарованість дитини, яка є основою для подальшого розвитку здібностей, чи саме виховання, спрямоване на формування, розкриття та подальший розвиток бажаних здібностей. У результаті проведенного експерименту ми схилились до того, що вірним є і перше, й друге. Кожна дитина народжується достатньо обдарованою, щоб за умови правильно побудованого освітнього процесу та за допомогою ефективного методу конструювання, розвинути в ній креативні здібності й творчий потенціал. Цілісний підхід до виховання дозволяє успішно вирішувати проблеми профілактики та покращення стану зору, шляхом створення в дошкільному закладі охоронних умов, загальнозміцнювальних і спеціальних корекційних заходів.

Отже, конструювання в дошкільному віці для дітей із вадами зору є формою пізнавально-корекційної роботи, яка допомагає набути необхідних навичок, це дивовижний процес, що дозволяє дитині відчувати себе маленьким творцем, який починає вірити у себе та свої сили!

Проведене дослідження не вичерпує всіх аспектів проблеми корекційної допомоги дошкільників із порушенням зору. Зокрема до числа актуальних можна віднести удосконалення змісту корекційно-розвивальних і компенсаторно-реабілітаційних програм, розробку індивідуальних програм розвитку, проблеми інклюзивного навчання, науково-методичного забезпечення дошкільної ланки спеціальної освіти дітей із вадами зору.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Андреева А. К проблеме инклюзивного воспитания и обучения в детском саду / А. Андреева, А. Тахаува // Дошкольное воспитание. – 2012. – № 6. – С. 51–52.
2. Архипенко Г. Социальная адаптация младших дошкольников с нарушениями зрения / Г. Архипенко // Воспитание и обучение детей с нарушениями развития. – 2007. – № 1. – С. 59–64.
3. Бабинова Н. В. «Родительская школа» – семинар для родителей, имеющих детей с ограниченными возможностями здоровья / Н. В. Бабинова, Л. А. Жукова, Е. Г. Черникова // Дошкольная педагогика. – 2011. – № 6. – С. 60–64.
4. Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція): затверджений наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 615 від 22.05.2012 р. // Дошкільне виховання. – 2012. – № 7. – С. 4–19.
5. Банникова Л. П. Влияние психоэмоционального состояния детей дошкольного возраста на течение процессов адаптации / Л. П. Банникова // Гигиена и санитария. – 2006. – № 6. – С. 46-48.
6. Беляева О. Н. Развитие творческого воображения у детей старшего дошкольного возраста с нарушениями зрения на основе использования нетрадиционных техник 180 рисования / О. Н. Беляева // Психол. наука и образование. – 2013. – № 4. – С. 65–73
7. Боно Э. Научите себя думать: самоучитель по развитию мышления / Э. Боно // Пер. с англ. А. А. Курсков – Минск : ООО «Попурри», 2005.– 288 с.
8. Вавіна Л. Концептуальні підходи до реалізації змісту дошкільної освіти дітей із порушеннями зору / Людмила Вавіна // Дефектологія. Особлива дитина: навчання і виховання. – 2013. – № 3. – С. 4–9; № 4. – С. 4–10.

9. Вавіна Л. С. Науково-методичні засади дошкільного навчання дітей з порушеннями зору / Л. С. Вавіна // Соціально-психологічні проблеми тифлопедагогіки : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2010. – Вип. 3. – С. 6–18.
10. Вавіна Л. С. Особливості розвитку дітей дошкільного віку з порушеннями зору: [науково-методичний посібник] / ав.: Вавіна Л. С., Гудим І. М., Кондратенко С.В., Довгопола К. С., Нафікова Л. А. – Київ : Педагогічна думка, 2012. – 140 с.
11. Вавіна Л. С. Розвиваємо у дитини вміння бачити : від народження до 6 років : [поради батькам] / Л. С. Вавіна, В. М. Ремажевська. – Київ : Літера, 2008. – 127 с.
12. Великанова Е. С. Перспективное планирование работы тифлопедагога в старшей группе для детей с нарушениями зрения / Е. С. Великанова // Дошкольная педагогика. – 2011. – № 5. – С. 49–51.
13. Вертугіна В. М. Педагогічні умови підготовки дітей старшого дошкільного віку із зоровим відхиленням до навчання у школі : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.08 «Теорія і методика професійної освіти» / Вертугіна Валентина Миколаївна ; [наук. керівник Луцан Надія Іванівна] ; ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». – Одеса, 2014. – 20 с.
14. Вертугіна В. Роль сім'ї у підготовці дітей з вадами зору до школи / Валентина Вертугіна // Вісн. Прикарпат. ун-ту / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника . – Івано-Франківськ, 2008. – Вип. 22/23: Педагогіка. – С. 247–251.
15. Венгер Л. Дослідження розвитку пізнавальних здатностей у дошкільному віці // Дошкільне виховання. – 2005. – № 3. – С. 34.
16. Виховання дитини з порушеннями зору в умовах сім'ї / [кол. авт.: Сак Т., Засенко В. та ін.; за ред. Сак Т. В.] ; Ін-т спец. педагогіки НАПН України. – Київ : Атопол, 2010. – 216 с.

17. Воловик Н. І. Формування координаційних умінь дітей 4–5 річного віку з функціональними порушеннями зору в дошкільних навчальних закладах : автореф. дис. канд. пед. наук : [спец.] 13.00.02 «Теорія та методика навчання (фізична культура, основи здоров'я)» / Воловик Наталія Іванівна; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2008. – 19 с.
18. Гребенюк Т. М. Діагностика особливостей соціальної адаптації дошкільників з порушеннями зору / Т. М. Гребенюк, О. В. Кузнєцова // Соціально-психологічні проблеми тифлопедагогіки : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2010. – Вип. 3. – С. 162–170.
19. Гребенюк Т. М. Медико-педагогічна корекція зорового сприймання у дошкільників з вадами зору : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / Гребенюк Т. М., Сасіна І. О., Тімакова Ю. В. ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. Ін-т корекц. педагогіки та психології. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2008. – С. 94–98.
20. Грицак Т. Поради вчителя-дефектолога (тифлопедагога) : батькам, які люблять свою дитину / Тамара Грицак // Дефектолог. – 2011. – Січ. (№ 1). – С. 38–54.
21. Гудим І. М. Корекційно-розвивальна програма формування невербальних засобів спілкування у дошкільників з порушеннями зору / Ірина Миколаївна Гудим // Дефектологія. – 2008. – № 1. – С. 3–10.
22. Гудим І. М. Розвиток емоційно-комунікативної сфери дошкільників з порушеннями зору / Гудим І. М. // Психолого-педагогічні засади розвитку особистості в освітньому просторі : матеріали методол. семінару Акад. пед. наук України, 19 берез. 2008 р. / Від-ня психології, вік. фізіології та дефектології АПН України, Від-ня теорії та історії педагогіки АПН України, Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України. – Київ, 2008. – С. 570–575.
23. Гудим І. М. Розвиток пізнавальної активності дошкільників з порушенням зору в процесі формування уявлень про навколишній світ / І. М. Гудим //

- Соціально-психологічні проблеми тифлопедагогіки : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2011. – Вип. 4 : Включено матеріали конф. «Сучасний світ і незрячі» (м. Луцьк, 15–16 жовт. 2010 р.). – С. 265–277.
24. Гудим І. М. Формування невербальних засобів комунікації у дошкільників з порушеннями зору : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.03 «Корекційна педагогіка» / Гудим Ірина Миколаївна ; Ін-т спец. педагогіки АПН України. – Київ, 2008. – 20 с.
 25. Гудим І. Напрями сенсорної інтеграції дошкільників із порушенням зору / Ірина Гудим // Дефектологія. – 2011. – № 4. – С. 2–5.
 26. Гудим І. Розвиток пізнавальних інтересів і здібностей дошкільників із порушеннями зору / Ірина Гудим // Особлива дитина: навчання і виховання. – 2014. – № 4. – С. 24–30.
 27. Давидчук А. Н. Развитие у дошкольников конструктивного творчества / А. Н. Давидчук. – 2-е изд., доп. – Москва: Просвещение, 1976. – 79 с.
 28. Давидчук О. М. Формування конструктивного задуму: // Дошкільне виховання – 1969. – № 4. – С. 34-40.
 29. Дегтяренко Т. В., Ушан О. В. Взаємозв'язок когнітивних функцій і психомоторики з об'єктивними критеріями зорової аферентації // Наука і освіта. – 2010. – Спец. вип.: проект «Когніт. процеси та творчість». – 92 с.
 30. Дегтяренко Т. В. Спосіб індивідуальної оцінки психофізіологічного статусу людини на підставі окулодинамічних параметрів зорової аферентації // Бюл. №3, від 15.03.2006 р. – 40 с.
 31. Дегтяренко Т. М. Корекційно-реабілітаційна робота в спеціальних дошкільних закладах для дітей з особливими потребами : навч. посіб. / Т. М. Дегтяренко, Л. С. Вавіна. – Суми : ВТД «Університетська книга», 2008. – 302 с.
 32. Демидова Ю. Конструктивна діяльність як фактор інтеграції пізнавальних, естетичних та практичних задач / Ю. Демидова // Теорія і практика

- естетичного виховання в умовах соціокультурної трансформації: Зб. наук. праць. – Бердянськ: БДПУ, 2006. – № 2. – С. 60-67.
33. Дитина: Програма виховання і навчання дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту: О.В. Огнев'юк, К.І. Волинець. – 3-є вид., доопр. та доп. – Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2012. – 492 с.
34. Дичківська І. Інклюзивна практика в дитсадку: організаційна модель / Ілона Дичківська // Дошкільне виховання. – 2014. – № 2. – С. 5–9.
35. Ігри для незрячих дітей та дітей з вадами зору [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://inkluzia.com.ua/igri-dlya-nezryachikh-ditey-ta-ditey-z-vadami-zoru/>
36. Коваленко О. В. Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі: поради до освітньої лінії / Т. О. Пироженко, М. А. Мановець // Дошкільне виховання. – 2012. – № 9. – С. 32-35.
37. Козлова Т. Сенсорна кімната як засіб оптимізації корекційної роботи з дітьми, які мають вади зору / Тамара Козлова, Наталія Кондратенко // Вихователь-методист дошкільного закл. – 2013. – № 2. – С. 27–32.
38. Колупаєва А. А., Савчук Л. О. Діти з особливими потребами та організація їх навчання [Вид. доп. та перероб.]. – Київ : Інклюзивна освіта, 2011. – 206.
39. Кондратенко С. Навчально-корекційна робота у спеціальних дошкільних закладах для дітей із порушеннями зору / Світлана Кондратенко // Дефектологія. – 2011. – № 2. – С. 16–19.
40. Костенко Т. М. Соціально-психологічні умови забезпечення пізнавальної активності слабозорих дошкільників / Т. М. Костенко // Дефектологія. Особлива дитина: навчання і виховання. – 2012. – № 3. – С. 27–31.
41. Костенко Т. Теоретико-методичні аспекти вивчення естетичної компетентності дошкільників із порушеннями зору / Тетяна Костенко // Особлива дитина: навчання і виховання. – 2014. – № 3. – С. 77–81.

42. Крикун А. Включення дітей з особливими потребами в освітнє середовище: інклюзивна модель освіти / Анастасія Крикун // Вихователь-методист дошкільного закл. – 2009. – № 10. – С. 9–15.
43. Крикун А. Психолого-педагогічні умови реалізації компетентнісного підходу в сучасній інклюзивній освіті / Анастасія Крикун // Рідна школа. – 2013. – № 11. – С. 77–80.
44. Куненко Л.О. Корекційно-реабілітаційні аспекти музично-естетичної діяльності сліпих молодших школярів / Л.О. Куненко // Дидактичні та соціально-психологічні аспекти корекційної роботи у спеціальній школі: наук.-метод. зб. – Київ : ІД АПН України. – 2000. – Вип. 1. – С. 108-110.
45. Ладивір С. Пізнавальна активність старших дошкільнят: індивідуальні особливості / С. Ладивір // Дошкільне виховання. – 2006. – № 11. – С. 38.
46. Лиштван З. В. Конструирование / З. В. Лиштван. – Москва: Просвещение, 1981. – 159 с.
47. Лозова В. І. Цілісний підхід до формування пізнавальної активності школярів. / В. Лозова. – Харків: «ОВС», 2000. – 164-166 с.
48. Макарова Є. Поєднання казки з LEGO-конструюванням у роботі практичного психолога / Євгенія Макарова // Вихователь-методист дошкільного закл. – 2014. – № 5. – С. 27–32.
49. Малєва З. П. Развитие наглядно-образного мышления у дошкольников с нарушением зрения / З. П. Малєва // Воспитание и обучение детей с нарушениями развития. – 2009. – № 1. – С. 27–33.
50. Митроченкова Г. Музично-естетичне виховання дітей із вадами зору в системі дошкільної освіти / Ганна Митроченкова // Дефектолог. – 2010. – Листоп. (№ 11). – С. 54–56.
51. Моляко В. А. Творческая конструкторология (пролегомены) / В. А. Моляко. – Київ: Освіта України, 2007. – 388 с.

52. Нафікова Л. Особливості проведення музичних занять у спеціальних дошкільних закладах для дітей із порушеннями зору / Лілія Нафікова // Дефектологія. – 2011. – № 4. – С. 25–29.
53. Недодатко Н. Г. Акмеологічний підхід до проектування розвитку особистості дошкільника / Н. Г. Недодатко // Акмеологія в Україні: теорія і практика. – 2013. – № 23. – С. 74–76.
54. Никитина О. В. Модель корекційно-образовательной среды в группах компенсирующей направленности для детей с косоглазием и амблиопией / О. В. Никитина, Ю. В. Чехомова // Дошкольная педагогика. – 2011. – № 5. – С. 52–55.
55. Нікітіна Н. М. Особливості мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку з порушеннями зору / Н. М. Нікітіна // Логопед. – 2014. – № 6. – С. 46–47.
56. Овденко Т. Особливості логопедичної роботи з дітьми, які мають порушення зору / Тетяна Овденко // Вихователь-методист дошкільного закл. – 2013. – № 4. – С. 52–59.
57. Особливості розвитку дітей дошкільного віку з порушеннями зору. Частина I. [Науково-методичний посібник] / ав.: Вавіна Л. С., Гудим І. М., Кондратенко С.В., Довгопола К. С., Нафікова Л. А. – Київ : Педагогічна думка, 2012. – 138 с.
58. Павелків Р. В., Цигипало О. П. Дитяча психологія / Р. В. Павелків, О. П. Цигипало. – Київ : Академвидав, 2008. – 432 с.
59. Парамонова Л. А. Творческое конструирование: психологические и педагогические основы его формирования / Л. Парамонова // Дошкольное воспитание. – 2000 р. – №11. – С. 23-32.
60. Підготовка вихователів до розвитку особистості дитини в дошкільному віці: [монографія] / Г. В. Беленька, З. Н. Борисова, М. А. Машовець [та ін.]; ред. І. І. Загарницька ; М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2009. – 310 с.

61. Піроженко Т. Особистісний потенціал дошкільника: умови розвитку в сучасному суспільстві / Тамара Піроженко // Дошкільне виховання. – 2012. – № 1. – С. 8–15.
62. Піроженко Т. О. Особистість дошкільника: перспективи розвитку : [навч.-метод. посіб.] / Тамара Олександрівна Піроженко. – Тернопіль : Мандрівець, 2010. – 136 с.
63. Поддяков Н. Н. Мышление дошкольника / Н.Поддяков. – Москва: Педагогика, 1977. – 271 с.
64. Подколзіна Е.Н. Особливості використання наочності у навчанні дітей з порушеннями зору / Е. Подколзіна // Дефектологія. – 2005. – № 6. – 40 с.
65. Подколзіна Е. Н. Особенности пространственной ориентировки дошкольников с нарушением зрения / Е. Н. Подколзіна // Дефектология. – 2008. – № 4. – С. 64–68.
66. Подколзіна Е. Н. Развитие зрительного восприятия у дошкольников с нарушением зрения / Е. Н. Подколзіна // Воспитание и обучение детей с нарушениями развития. – 2007. – № 3. – С. 35–39.
67. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка : підручник / Т. І. Поніманська. – 2-ге вид., допов. – Київ : Академвидав, 2013. – 462 с.
68. Про вдосконалення профілактики та оздоровлення дітей з порушеннями зору в дошкільному навчальному закладі // Практика упр. закл. освіти. – 2009. – № 6. – С. 36–37.
69. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» / О. В. Білан, Л. М. Возна, О. Л. Максименко [та ін.] – Тернопіль : Мандрівець, 2012. – 264 с.
70. Психолого-педагогічний супровід формування особистості дошкільника : колективна монографія / Т. Кочубей, В. Кузь, Л. Іщенко [та ін.]; за заг. ред. В. Кузя. – Умань : ВПЦ «Візаві», 2017. – 212 с.

71. Пушкарьова В. Сенсорна кімната в дитячому садку / Валентина Пушкарьова, Олександра Васильєва // Практика упр. закл. освіти. – 2010. – № 4. – С. 70–73.
72. Рахуба Н. Особливості уявлень про об'єкти неживої природи у дітей старшого дошкільного віку з порушеннями зору / Наталія Рахуба // Особлива дитина: навчання і виховання. – 2014. – № 1. – С. 72–78.
73. Ремажевська В. Дитина з вадами зору в групі раннього віку / Віра Ремажевська // Вихователь-методист дошкільного закл. – 2009. – № 10. – С. 16–21.
74. Рогальська І. П. Соціалізація особистості у дошкільному дитинстві: сутність, специфіка, супровід: Монографія / І. П. Рогальська // Київ : Міленіум, 2008. – 400 с.
75. Розвиток особистості дитини дошкільного віку в різних видах діяльності : монографія / М-во освіти і науки України, Південноукр. нац. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського, держ. закл. ; за заг. ред. Богуш А. М. ; [кол. авт.: А. М. Богуш, Н. Г. Грама, Н. І. Луцан та ін.]. – Одеса : Букаєв В. В., 2013. – 235 с.
76. Рублевська Т. Психолого-педагогічний супровід сімей, які виховують дітей з порушенням зору / Тетяна Рублевська // Вихователь-методист дошкільного закл. – 2014. – №11. – С. 43–49.
77. Савчин М. В. Вікова психологія: навч. посіб. / М. В. Савчин, Л. П. Василенко. – Київ : Академвидав, 2011. – 368 с.
78. Сак Т. В. Особлива дитина: від народж. до 6 років : [поради батькам] / Т. В. Сак ; [рец.: А. Г. Обухівська, Т. Ф. Марчук]. – Київ : Літера, 2008. – 143 с.
79. Сасіна І. О. Особистісно-діяльнісний підхід до розвитку уваги у дітей старшого дошкільного віку з порушенням зору / І. О. Сасіна // Соціально-психологічні проблеми тифлопедагогіки : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім.

- М. П. Драгоманова. – Київ, 2011. – Вип. 4 : Включено матеріали конф. «Сучасний світ і незрячі» (м. Луцьк, 15–16 жовт. 2010 р.). – С. 345–352.
80. Сварковська Л. А. Особливості фізичного виховання дітей з вадами зору в умовах дошкільного закладу / Л. А. Сварковська // Наука і освіта. – 2012. – № 4 : Педагогіка. – С. 168–171.
81. Сергеева В. Ф. Форми навчально-корекційної роботи з дошкільниками, які мають порушення зорового аналізатора / В. Ф. Сергеева, Л. В. Заремба // Соціально-психологічні проблеми тифлопедагогіки : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. Ін-т корекц. педагогіки і психології. – Київ, 2012. – Вип. 7. – С. 81–88.
82. Синьова Є.П. Особливості розвитку і виховання особистості при глибоких порушеннях зору: монографія / Є.П. Синьова. – Київ : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2012. – 442 с.
83. Сысоева Э. А. Конспекты занятий в старшей группе для детей с нарушением зрения / Э. А. Сысоева // Дошкольная педагогика. – 2010. – № 4. – С. 49–53.
84. Снігірєва М. Чарівна галявина : конспект заняття з розвитку зорового сприйняття для дітей старшої групи з порушенням зору / Марина Снігірєва // Дефектолог. – 2012. – Груд. (№ 12). – С. 27–28.
85. Сологуб А. Технологія креативного навчання / А. Сологуб // Управління освітою. – 2006. – 11(131) червень. – С. 4–5.
86. Степанюк С. В. Формування сенсорного сприйняття дошкільників з вадами зору / С. В. Степанюк // Соціально-психологічні проблеми тифлопедагогіки : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. Ін-т корекц. педагогіки і психології. – Київ, 2012. – Вип. 7. – С. 102–108.
87. Сушкова Т. Корекція зорового сприймання у дошкільнят із вадами зору / Т. Сушкова // Дефектолог. – 2012. – Трав. (№ 5). – С. 45–46.

88. Таран О. П. Комплексна методика діагностики стану сформованості Я-концепції у слабозорих дошкільників / О. П. Таран // Дефектологія. – 2008. – № 4. – С. 26–30.
89. Таран О. П. Напрями формування гармонійної Я-концепції у слабозорих дошкільників / Таран О. П. // Психолого-педагогічні засади розвитку особистості в освітньому просторі : матеріали методол. семінару Акад. пед. наук України, 19 берез. 2008 р. / Від-ня психології, вік. фізіології та дефектології АПН України, Від-ня теорії та історії педагогіки АПН України, Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України. – Київ, 2008. – С. 596–603.
90. Тарасенко В. Корекція та розвиток психічних процесів у дітей з порушеннями зору / В. Тарасенко // Психологія довкілля. – 2012. – № 10. – 8 с.
91. Тарасун В. В. Психологічні умови ефективності дошкільного навчання дітей з обмеженими можливостями здоров'я / В. Тарасун. – Київ: ПП «Актуальна освіта». – 2005. – 286 с.
92. Ткачук Т.А. Розвиток пізнавальної активності дітей дошкільного віку у спілкуванні з вихователем: ... автореф. дис. канд. психол. наук: 19.00.07 / Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – Київ, 2004. – 30 с.
93. Трудове виховання дошкільників з порушеннями зору : [навч. метод. посіб.] / О. М. Легкий. – Київ : Інститут спеціальної педагогіки НАПН України, 2014. – 151 с.
94. У «Lego» розробили конструктор для дітей із порушеннями зору [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://naiu.org.ua/u-lego-rozrobyly-konstruktor-dlya-ditej-iz-porushennyamy-zoru/>
95. Уфимцева Л. П., Курегешева Т. Н. Психодіагностические методики для работы с младшими школьниками, имеющими глубокое нарушение зрения. / Л. П. Уфимцева, Т. Н. Курегешева // Дефектология. – 2002. – №6. – С. 40.

96. Федоренко С В. Тифлодидактика : [навч посіб. для студ. вищих навч. закл.] / С. В. Федоренко – Київ : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009. – 144 с.
97. Цюрмаста Т. Поради батькам, які виховують дитину з вадами зору / Тетяна Цюрмаста // Дефектолог. – 2014. – Жовт. (№ 10). – С. 23–26.
98. Черепаня Н. І. Виховання дітей дошкільного віку у взаємодії з соціальним довкіллям / Наталія Черепаня // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота». – 2016. – В. 1 (38). – С. 319–322.
99. Ширяєва М. Вплив конструювання на розвиток розумових здібностей дітей / М. Ширяєва // Дошкільне виховання. – 1985. – № 10. – С. 24.
100. Як зберегти та поліпшити зір дитини за допомогою зорової гімнастики // Вихователь-методист дошкільного закл. – 2014. – № 11. – С. 50–51.
101. Guilford J.P. Creative talents: Their nature, use and development. Buffalo-N.Y.: Bearly Limited, 1986. – 189 p.
102. Torrance E.P. The nature of creativity as manifest in the testing // R. Sternberg, T. Tardif. The nature of creativity. – Cambridge: Cambr. Press, 1988. P.43.

ДОДАТКИ

Додаток А

Програмові завдання по розвитку конструктивної діяльності для дітей з вадами зору для закладів дошкільної освіти компенсуючого типу

Для дітей віком від 3 до 4 років.

Ознайомити дітей з:

- основними будівельними деталями (кубик, цеглинка, трьохгранна призма, пластина);
- з варіантами розташування будівельних форм на площині, з простими пластмасовими конструкторами.

Навчати дітей:

- розрізняти, називати і використовувати будівельні матеріали різної форми, кольору та величини;
- створювати конструкції за зразком, використовуючи прийоми накладання, приставляння, прикладання;
- розрізняти і називати просторові характеристики конструкцій (довжина, ширина, висота);
- розміщувати деталі вертикально і горизонтально (в ряд, по колу, по периметру чотирикутника), ставити їх щільно один до одного, на певній відстані;
- створювати варіанти конструкцій, добавляючи інші деталі (ставити на кубик призму тощо);
- використовувати додаткові сюжетні іграшки, сумірні з масштабами конструкцій;
- створювати конструкції за власним задумом;

- об'єднувати в іграх (обігрувати) конструкції за сюжетом (будинки і доріжки-вулиця;стіл,будинок і потяг-залізнична станція);

- розбирати після гри готові будівлі і складати будівельні деталі в коробки.

Очікувані результати:

Діти:

- знають, називають, використовують деталі будівельного матеріалу;
- вміють розташовувати цеглини, пластини вертикально та горизонтально;
- змінюють конструкції, надбудовуючи їх, або замінюючи одні деталі іншими;
- розрізняють частини конструкції за величиною (велика-маленька, довга-коротка, висока-низька, вузька-широка);
- розвивають сюжетну гру навколо створеної конструкції;

Для дітей віком від 4 до 5 років.

Ознайомити дітей з:

- конструктивними властивостями паперу, картону;
- різним природним матеріалом (кора, шишки, каштани, солома, насіння тощо).

Розвивати у дітей:

- здатність розрізняти і називати будівельні деталі (куб, пластина, брусок, цеглина) ті їх характерні особливості (форма, величина, колір);
- вміння встановлювати асоціативні зв'язки

Навчати дітей:

- аналізувати зразок будівельної конструкції: виділяти основні частини, розрізняти і співвідносити їх за величиною і кольором;
- встановлювати просторове співвідношення між частинами конструкції;
- самостійно змінювати конструкції (по висоті, довжині, ширині);

- будувати конструкції з великого і дрібного будівельного матеріалу;
- використовувати деталі різного кольору і форми;
- конструювати з паперу і картону: згинати прямокутний аркуш навпіл, поєднуючи сторони і кути, приклеювати деталі до основної форми;
- виготовляти прості вироби з природного матеріалу (грибок, їжачок, пташка), використовувати для закріплення частин клей, пластилін;
- будувати з допоміжного матеріалу (котушки, коробочки, кульки тощо.);
- правильно користуватися ножицями, пензликом, клеєм;
- прибирати своє робоче місце, складати деталі в коробки.

Очікувані результати.

Діти:

- використовують будівельні деталі з врахуванням їх конструктивних властивостей;
- перетворюють конструкції відповідно до завдання вихователя (зроби такий самий будиночок, як у мене, тільки вищий);
- виготовляють іграшки з паперу (кораблики, прапорці, вітальні листівки, прикраси на ялинку);
- конструюють з природного матеріалу;
- використовують для конструкцій допоміжні матеріали, поєднуючи їх.

Для дітей віком від 5 до 6 (7) років.

Ознайомити дітей з:

- новими деталями будівельного конструктора, їх властивостями;
- з дерев'яним конструктором, принципом з'єднання деталей за допомогою штифтів.

Розвивати у дітей:

- здатність встановлювати зв'язок між створеними і реальними конструкціями;

- вміння самостійно аналізувати зроблені вихователем зразки будівель, виділяти частини, визначати їх призначення і просторове розміщення.

Навчати дітей:

- виділяти основні частини і характерні деталі конструкцій;
- знаходити конструктивні рішення;
- планувати етапи роботи;
- створювати різні за величиною конструкції одного й того ж об'єкту;
- будувати різні конструкції одного й того ж об'єкту у відповідальності до його призначення (машина: пасажирська і вантажна, будинок: індивідуальний та багатоквартирний);
- будувати за зразком, за малюнком, за власним задумом, самостійно підбирати будівельний матеріал та комбінувати його;
- конструювати будівлі, об'єднані спільною темою (вулиця, машини, будинки, меблі тощо);
- створювати різні моделі з деталей пластмасового або дерев'яного конструктора (меблі, машини);
- розбирати зроблені конструкції з допомогою інструментів;
- працювати колективно, об'єднувати свої доробки відповідно до задуму вихователя;
- самостійно розподіляти між собою обов'язки під час колективного виконання роботи.

Ручна праця:

Ознайомити дітей з:

- властивостями різноманітних матеріалів, з яких можна виготовляти об'ємні іграшки (папір, тканина різної фактури, пінопласт, поролон, природні матеріали: шишки, гілочки, насіння, сушені ягоди, жолуди).

Удосконалювати:

- вміння працювати з папером: згинати аркуш паперу вдвоє, вчетверо, в різних напрямках, надрізати по згинах, працювати по шаблону, використовувати різний за фактурою папір, картон, робити розмітку.

Розвивати у дітей:

- фантазію;
- естетичний смак.

Навчати дітей:

- створювати з паперу об'ємні фігурки (кошик, кубик);
- створювати предмети зі смужок кольорового паперу (килимок, закладка);
- робити різноманітні іграшки, сувеніри з природного матеріалу: шишок, гілочок, насіння, сушених ягід, жолудів), з інших матеріалів (катушки, дріт, коробочки);
- робити прості іграшки з поролону і пінопласту (снігова баба, кораблик);
- робити аплікацію, використовуючи клаптики тканини різної фактури;
- наносити контур з допомогою крейди, олівця, вирізати відповідно до задуманого сюжету;
- бережливо ставитись до матеріалів і готових виробів.

Очікувані результати.

Діти.

В конструюванні:

- бачать конструкцію предмета, аналізують, визначають практичне значення об'єкта;
- будують конструкції із врахуванням кількох умов (призначення об'єкта, розміри, розташування а просторі), оздоблюють будівлі;
- планують етапи створення конструкцій за зразком, малюнком, власним задумом, за інструкцією;
- створюють моделі з пластмасового і дерев'яного конструкторів;

- вміють працювати колективно.

В ручній праці:

- вміють складати папір навпіл, ділити аркуш паперу і вирізати декілька однакових фігур;
- працюють з готовими викрійками, шаблонами;
- роблять розмітку по шаблону на папері при виготовленні іграшок, на тканині при виготовленні аплікацій;
- виготовляють об'ємні іграшки, сувеніри;
- правильно користуються ножицями, іншими інструментами;
- дотримуються техніки безпеки при роботі з гострими предметами.

Додаток Б

Комплекс вправ корегуючої гімнастики

Сонечко

Вранці сонечко проснулось,

Посміхнулось, озирнулось,

Й вирішило до малят

На гостину завітать.

А тут є малята? (так)

Хлопчики й дівчата? (так)

Давайте покладем в одну долоньку крапельку сердечної теплоти,

В другу долоньку – крапельку душевної доброти

І подаруємо один одному приємний настрій! (дихальна вправа)

Сонечко

Ну ж поглянемо у віконце,

І зустрінемо радо сонце.

Всі малята до гори оченята підвели,
 Де ж там наше сонечко?
 Загляни в віконечко!
 За хмаринкою, десь там, сонечко сховалось,
 Мабуть трішечки воно холоду злякалось.

Сонячний зайчик

Зайчик сонячний до нас завітав в ранковий час,
 З шибки плиг на підвіконня, ось до долу і побіг,
 Хоче з нами він пограти – малюків порозважати.

Промінчик

Зліва - вправо, навпаки, знову вліво – до гори,
 Зверху - вниз і знизу вверх.
 За промінчиком слідкуєм – оченята так тренуєм.
 Десь промінчик наш подівся – мабуть трішки притомився.
 (чути звук промінчика)
 Цікаво – що нам хоче показати промінчик?

Люблять наші малюки

Люблять наші малюки
 Працювати залюбки,
 Малювати, рахувати,
 А також відпочивати.
 Потягнулися малята,
 Піднялися рученята.
 Подивились оченята:
 «Що ж то роблять рученята?»
 Рученята опустились,

Очка знову подивились.
Люблять наші рученята
Носик пальчиком торкати,
Наче маятник хитатись,
Вправо - вліво коливатись.
Звеселіли оченята,
Захотіли поморгати.
Відпочили оченята,
Знову будуть працювати.

Ліс

Оченята потомились, ми потремо рученята.
У віконце подивились, і сховаєм оченята.
Заморгали блим-блیم-блیم, уявимо чорне поле,
Відпочити треба їм. Чорний ліс і чорне коло.
Вниз і вгору подивились, все навколо почорніло...
Вправо – вліво, покрутились. Оченята ми відкрили.
Знову швидко блим-блیم-блیم, ось вони і відпочили.

Метелик

Потомились наші діти. То угору, то униз оченятами дивись.
Треба дітям відпочити. Вліво, вправо метелик закруживсь.
Подивились у віконце, знову вгору, знову вниз оченятами дивись.
«Ой! Куди ж сховалось сонце?»
Ось метелик прилетів, крильцями затріпотів
І на гарну квітку сів. І на носик швидко сів.
Став він весело літати, от би нам його спіймати,
Аж закліпали малята. Та метелик улетів.

Кошенята

Потягнулись кошенята, заглянуло сонечко.
 Поморгали оченята в наше віконечко.
 Вправо, вліво подивись, (3 рази) і трішечки посміхнись.
 Вгору, вниз і зупинились. До сонечка повернулись.
 Заплющили оченята, (3 рази) і маленькі промінці,
 (розплющили оченята) Загуляли по лиці:
 І потерли міцно лапки, лоб потерли, брови, скроні,
 Лапки-цапки, цап-царапки. Вушка, носик і долоні.
 Ось вони гарячі стали та завзято і охоче
 Ми приклали їх до очок. Помасажували очі.
 Подивились у віконце, раптом хмарка налетіла,
 Пошукали в небі сонце. Сонечко від нас закрило...
 Один до одного повернулись, і весело посміхнулись.

Літак

Широко розправив крила
 У небі білий літак.
 Він летить над нашим дахом
 Чуємо, як мотор реве.
 Він летить над хмарами
 В дощ, грозу або завірюху.
 Перевозить він по небу
 Багато вантажів і людей.
 (Діти стежать очима за літаком).

Сніжок

Зверху сиплеться сніжок,
 Він легенький, як пушок.

Сніг тихесенько кружляє,
 Все навколо застеляє,
 А погляньте в долину –
 Там дерева ждуть весну
 Свої віти розправляють
 Та на сонечка чекають!

Додаток В

Методики обстеження рівня розвитку пізнавальної активності у дітей п'ятого року життя

Склади картинку

Мета: визначити рівень розвитку операції аналізу.

Матеріал: чотири картки розміром 20 x 15см. з однаковою картинкою, одна з карток – ціла, а інші порізані на 4, 6, 8, частин (за потреби на 12 і 26 частин).

Інструкція: Перед тобою чвстини розрізаної картини. Уважно подивись і спробуй з цих частин скласти картинку.

Увага! Якщо дитина не справляється з завданням, їй на короткий час показують цілу картинку. Якщо дитини й після цього не може скласти картинку, варто запропонувати їй ту саму картинку, але розрізану на меншу кількість частин.

Можливі рівні виконання завдання:

- Дитина правильно виокремлює елементи структури цілого, визначає зв'язки між ними. Самостійно виконує завдання з картинками, розрізаними на 6 і більше частин.
- Дитина аналізує предмет за характерними ознаками елементів. Самостійно складає картинку, розрізану на 4 частини.

- Дитина не аналізує окремих частин картинки, не в змозі визначити суттєві ознаки предмета. Потребує допомоги у формі підтримки і підказки. Завдання виконує лише спільно з дорослим.
- Дитина не може визначити предмет, зображений на картинці. Дії нецілеспрямовані. Завдання не виконує.

Частина – ціле

Мета: визначити рівень розвитку операції синтезу.

Матеріал: картки розміром 20x15 із зображенням знайомих предметів, розрізані на частини.

Увага! Завдання можна використовувати для дітей усіх вікових груп, але кількість частин, на які розрізано картинки, та безпосередньо лінії розрізу мають бути різними, починаючи від найпростіших варіантів до складних. На картках мають бути зображені предмети, добре відомі дітям.

Інструкція: Поглянь, це частина картинки, на якій зображено добре відомий тобі предмет. Спробуй його впізнати.

Можливі рівні виконання завдання:

- Дитина самостійно визначає предмети, зображені на розрізаних картинках, встановлюючи суттєві зв'язки між елементами цілого.
- Дитина невпевнено називає суттєві та несуттєві ознаки предметів, визначаючи їх, припускається помилок. Повторні спроби визначити предмет робить самостійно, лише потребує підтримки.
- Дитина визначає окремі елементи предмета. Визначити предмет вона може лише за допомоги дорослого.
- Дитина не чітко визначає елементи. Вона не може визначити предмет, не приймає допомоги дорослого.

Схоже – відмінне

Мета: визначити рівень розвитку здатності порівнювати знайомі предмети, співставляючи уявні образи (завдання потребує здатності виділяти різні ознаки; схожі ознаки; однакові ознаки, що збігаються).

Матеріал: аркуш із записаними парами слів (м'яч – кавун, кіт – миша, вовк – собака, тарілка – човен, береза – ромашка, людина – кінь, зима – літо, помилка – обман).

Інструкція: Я називатиму по два слова. Ти маєш порівняти предмети, які вони означають, і сказати, чим вони відрізняються і чим схожі.

Можливі рівні виконання завдання.

- Дитина виокремлює суттєві і несуттєві ознаки предметів і встановлює між ними співвідношення.

- Дитина виокремлює суттєві і несуттєві ознаки предметів, вказує на їх схожість і відмінність у перемішку.

- Дитина порівнює поверхово, однобічно. Виокремлює здебільшого зовнішні схожі та відмінні ознаки.

- Дитина не в змозі виконати завдання.

Склади розповідь

Мета:

- визначити рівень розвитку аналітико – синтетичної діяльності, рівень узагальнень, логічної обґрунтованості та чіткості суджень;

- визначити здатність оперувати своїми уявленнями на основі аналізування та узагальнення.

Матеріал: набір з 4 – 6 сюжетних карток, пов'язаних між собою одним сюжетом.

Інструкція: Роздивись уважно ці картинки, виклади їх послідовно, за розвитком подій. Склади за ними оповідання.

Увага! Якщо дитина не зрозуміла завдання, можна запитати: «Яку картинку потрібно покласти першою? Другою?»

Можливі рівні виконання завдання:

- Дитина одразу виконала завдання.
- Дитина виконала завдання після додаткового пояснення. Дитині інколи важко будувати фрази, часто висловлювання не пов'язані між собою.
- Дитина виконує завдання по принципу «чк вийде», не намагається аналізувати весь набір картинок. За підказкою дорослого одразу ж механічно міняє послідовність картинок. Розповідь незв'язна, складається з окремих висловлювань.
- Дитина не в змозі виконати завдання.

Підбери ілюстрації до казки

Завдання 1

Матеріал: набори ілюстрацій до знайомих казок (оптимальна кількість 4 – 6 ілюстрацій до однієї казки).

Інструкція: Роздивись уважно ілюстрації. Чи є тут знайомі тобі? До якої вони казки? Відбери всі ілюстрації до цієї казки.

Завдання 2

Матеріал: набори ілюстрацій до знайомих казок.

Інструкція: До яких казок тут ілюстрації? Спробуй розкласти всі ілюстрації на групи відповідно до казок.

Завдання 3

Матеріал: набір ілюстрацій до однієї казки.

Інструкція: Розклади картинки в такій послідовності подій, як розповідається в казці.

Завдання 4

Матеріал: набір ілюстрацій до незнайомої дітям казки.

Інструкція: Ось ілюстрації до незнайомої тобі казки. Розглянь їх уважно і спробуй викласти ту послідовність, що на твою думку, відображає зміст казки.

Потім дитина прослуховує казку і перевіряє, як вона виконала завдання. Якщо дитина виявила помилку, вона може її виправити.

Можливі рівні виконання завдання:

- Дитина відразу приймає завдання і виконує його самостійно. У четвертому завданні можлива одна помилка в послідовності викладання ілюстрацій, але вона обов'язково самостійно виявляє її після прослуховування казки і виправляє.

- Дитина починає виконувати завдання після додаткового тлумачення інструкції. Потребує словесних підказок дорослого. При цьому дитина реагує на підказку самостійним виправленням помилки.

- Дитина потребує обов'язкового повторення інструкції. Її дії дорослий повністю регламентує за допомогою наочного сюжетного плану казки: це подібний зразок, або точна копія. Дитина виконує завдання тільки з дорослим.

- Дитина не в змозі виконати завдання.

Закінчи казку

Мета:

- визначити рівень сформованості уяви;
- уточнити наявну інформацію про рівень розвитку мислительних процесів.

Практичний психолог упродовж 2 – 3хв. Розповідає дитині половину казки.

Інструкція: А тепер закінчи цю казку.

- Дитина легко приймає завдання, вигадує незвичайне закінчення, не дублюючи при цьому відомі казки.

- Дитина приймає завдання. Закінчення добирає з знайомої казки.

- Дитина не сприймає завдання відразу. Їй потрібна допомога, щоб усвідомити його. Виконує завдання при постійній допомозі дорослого. У дитини бідний словниковий запас, їй складно будувати висловлювання.

- Дитина не в змозі виконати завдання.

Вигадай пригоду

Мета:

- визначити рівень сформованості уяви;
- уточнити наявну інформацію про рівень розвитку мислительних процесів.

Матеріал: набір геометричних фігур.

Інструкція: вибери будь – яку геометричну фігуру. Давай пофантазуємо. Уяви собі, що це хтось живий і з ним одного разу щось трапилося.

Увага! Якщо дитина вагається чи розгубилася, їй можна підказати: «Це може бути хтось із дітей чи дорослих, а може бути тваринка чи казковий герой».

Можливі рівні виконання завдання:

- Дитина приймає завдання, у розповіді до відомих ситуацій додає певні свої нюанси, поєднує ситуації з різних казок чи оповідань, може наділяти свого героя вчинками іншого персонажа.

- Дитина приймає завдання, але розповідь є відтворенням відомого їй сюжету з оповідань чи казок.

- Дитина потребує додаткового тлумачення завдання, розв*язує його лише з дорослим у формі діалогу. Сюжети казок пам*ятає , але зв*язне мовлення недосконале.

- Дитина не в змозі виконати завдання.

Додаток Г

Навчально - пізнавальна діяльність для дітей з вадами зору

Тема: Меблі для ляльки (стіл і стілець) – молодша група.

Мета: продовжувати вчити будувати з опорою на зразок вихователя ,правильно називати деталі при аналізі зразка, закріплювати уявлення про знайомі предмети меблів; у спільних іграх пробуджувати у дітей почуття симпатії, бажання грати разом з іншими дітьми.

Матеріал: набір будівельного конструктора (2 кубика, 2 цеглинки на кожную дитину), мотрійка, дрібні іграшки - тваринки, дрібний посуд.

Хід: Сюрпризний момент. У вихователя на столі стоїть ширма для лялькового театру. З'являється мотрійка: "Здрастуйте, діти. Я хочу запросити вас до себе в гості, в свою кімнату (відкриває ширму).

- Що стоїть у мене в кімнаті? (Стіл і стілець).

- З чого зроблений стілець? (З кубика і цеглинки, кубик сидіння, цеглинка спинка стільця).

- Сяду я на стілець, посиджу.

- Які частини є у столу? Що це? (Кришка столу).

- З яких деталей зроблені ніжки у столу? (З кубика).

- З яких деталей зроблена кришка біля столу? (З цеглини).

Корекційні вправи для очей. Мотивація діяльності. Сидить мотрійка на стільчику за столом. Раптом чує хтось стукає: «тук-тук-тук». Дивіться, а це прийшли її друзі. Ось їх як багато! Давайте для них побудуємо такий же стіл і стілець.

Пальчикова вправа

Стілець

Нумо, дітки, молодці, посідаймо на стільці

Небагато треба вміння –

Зробимо спинку і сидіння.

Стіл

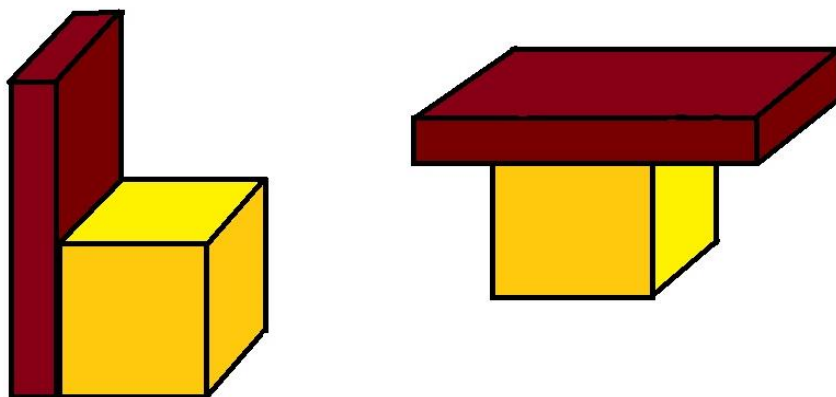
*Кулачок це буде ніжка,
А долонька буде кришка
Поміняли ручки враз,
Буде інший стіл у нас.*

(На рахунок “раз-два” по черзі змінювати положення рук.)

Продуктивна діяльність дітей

Діти будують, вихователь допомагає словесними вказівками.

Підсумок діяльності.

Розгорнутий конспект колективний перегляд «Кмітливі будівельники»
 - (математика з конструюванням та ознайомлення з термомозаїкою)
 середня група.

Мета: продовжувати вчити дітей рахувати предмети в межах трьох, удосконалювати вміння складати з частин ціле, знаходити відповідні геометричні фігури; уточнювати знання дітей про геометричні фігури (круг, квадрат, трикутник), розрізняти поняття «один», «багато»; розуміти значення запитання «скільки?», давати відповідь «один» чи «багато»; відповідати на запитання: «чого більше?»; удосконалювати вміння орієнтуватися в просторі «на», «перед», «біля»; визначати та називати основні кольори (зелений, жовтий, червоний, блакитний, помаранчевий, сірий, білий,); створити умови для найбільш повного і вільного розкриття творчих здібностей за допомогою конструювання а саме: закріплювати розрізняти, називати і використовувати площинний будівельний матеріал різної форми, кольору та величини, формувати вміння викладати з конструктору різних форм і видів картини (зображення) ; створювати конструкції за власним задумом.

Розвивати сенсорні здібності дітей, творчість, логічне мислення, дрібну моторику руки, пам'ять, увагу, культуру поведінки; викликати позитивні емоції під час спілкування, виховувати інтерес до математики та конструювання. Частково ознайомити дітей з новим видом мозаїки - термомозаїкою.

Корекційна мета:

- окорухова функція;
- просліджуюча функція ока;
- фіксація погляду;
- розвиток кольоросприйняття і кольоророзрізнення;
- розвиток конструктивного праксису;
- розвиток координації пальців рук;

- розвиток цілісності сприйняття зображення;
- розвиток формосприйняття;
- розвиток зорового сприйняття.

Обладнання: зал облаштований під зимову пору року, пазли «Потяг», конструктор «Монтесори», «Денеша», малий настільний дерев'яний конструктор, «Реп'яшок», сліди білочки, аудіозапис звукових ефектів, облаштовані столи для індивідуальної роботи з конструктором, відео ролик про термомозаїку.

Попередня робота: вивчення віршів, пальчикової вправи, викладання картин з різних конструкторів геометричних форм, закріплення кольорів, поняття «один-багато», рахунок в межах трьох.

Вступ:

Підніміть мої малята

Свої гарні оченята

Хто прийшов до нас сюди?

Подивіться навкруги:

Як гостей у нас багато!

Дуже раді їх вітати!

Доброго ранку, доброго дня!

Хай плещуть долоньки!

Тупочуть ніжки!

Працюють голівки.

Доброго ранку, доброго дня!

Бажаєм усім вам

Здоров'я й добра!

В: Малята, а яка зараз пора року?

(Відповіді дітей)

В: Так, саме зима нам сніжок принесла.

Сніжок (Гімнастика для очей)

Зверху сиплеться сніжок,

Він легенький, як пушок.

Сніг тихесенько кружляє,

Все навколо застеляє,

А погляньте в долину –

Там дерева ждуть весну

Свої віти розправляють

Та на сонечка чекають!

В: Друзі мої! А чи любите ви взимку подорожувати ?

(Відповіді дітей)

В: Тож хочу запросити вас у веселу подорож! А на чому можна подорожувати?
(Відповіді дітей)

В: Ось послушайте загадку, і відгадайте, на чому ще можна вирушити у подорож.

Пасажирський чи товарний

Металевий він і гарний.

Все ховає у вагонах

І стає лиш на перонах. (Потяг)

В: А давайте ми з вами потяг побудуємо.

(Відповіді дітей)

В: У мене є такі незвичайні пазли з яких можна сконструювати потяг. Ви мені допоможете? (Складання готових форм з пінопласту вагончиків один за одним).

В: Які ви гарні будівельники! Але у нас залишились деталі, які необхідно вставити в вагончики інакше наш потяг не зможе відправитись у подорож. (діти вставляють геометричні фігури у кожний вагончик). Наш потяг не звичайний, а математичний і майже готовий до подорожі, але перед тим як він відправиться ви мені скажіть скільки наш потяг має вагонів? (Діти рахують)

В: Яку геометричну фігуру ви вставили у перший вагон, якого кольору? Другий, третій? (відповіді дітей). (Під час відповіді дітей вихователь промінчиком обводить геометричні фігури.) Просліджуюча функція ока.

В: Так! Молодці, наш потяг готов до відправки. Ми можемо вирушати?
(Відповіді дітей). Ви будете пасажирами, а я машиністом (одягає форму) тому підходьте та отримуйте квитки, але будьте уважні на цих квитках зображені геометричні фігури. Ви сідаєте в той вагончик геометрична фігура якого зображена на вашому квитку. (Діти сідають у потяг, вихователь перевіряє квитки кожної дитини і вирушають подорожувати.) Приготувались (гудок).

Аудіозапис: «Пісня про потяг»

Наш потяг рушає вагони біжать,

А в потязі нашім, малята сидять.